

THE THIRD INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONGRESS OF SCIENTISTS OF EUROPE

**as part of the III International Scientific Forum of Scientists "East - West"
(Austria - Russia - Kazakhstan - Canada - Ukraine - Czech Republic)**

11th January 2019

Vienna, Austria

2019

“The Third International scientific congress of scientists of Europe”. Proceedings of the III International Scientific Forum of Scientists "East–West" (January 11, 2019). Premier Publishing s.r.o. Vienna. 2019. 1253 p.

ISBN 978-3-903197-91-6

The recommended citation for this publication is:

Anohin I., Calculation of resource of cross-cutting steel girder elements with initial defects//Proceedings of the 3rd International scientific congress of scientists of Europe. Premier Publishing s.r.o. Vienna. 2019. Pp. 12 – 17.

Editor	Lucas Koenig, Austria		Morozova Natalay Ivanovna, Russia
Editorial board	Abdulkasimov Ali, Uzbekistan		Moskvin Victor Anatolevich, Russia
	Adieva Aynura Abduzhalalovna, Kyrgyzstan		Nagiyev Polad Yusif, Azerbaijan
	Arabaev Cholponkul Isaeich, Kyrgyzstan		Naletova Natalia Yurevna, Russia
	Zagir V. Atayev, Russia		Novikov Alexei, Russia
	Akhmedova Raziya Abdullayevna		Salaev Sanatbek Komiljanovich, Uzbekistan
	Balabiev Kairat Rahimovich, Kazakhstan		Shadiev Rizamat Davranovich, Uzbekistan
	Barlybaeva Saule Hatiyatovna, Kazakhstan		Shhahutova Zarema Zorievna, Russia
	Bestugin Alexander Roaldovich, Russia		Soltanova Nazilya Bagir, Azerbaijan
	Boselin S.R. Prabhu, India		Spasennikov Boris Aristarkhovich, Russia
	Bondarenko Natalia Grigorievna, Russia		Spasennikov Boris Aristarkhovich, Russia
	Bogolib Tatiana Maksimovna, Ukraine		Suleymanov Suleyman Fayzullaevich, Uzbekistan
	Bulatbaeva Ayyul Abdimazhitovna, Kazakhstan		Suleymanova Rima, Russia
	Chiladze George Bidzinovich, Georgia		Tereschenko-Kaidan Liliya Vladimirovna, Ukraine
	Dalibor M. Elezović, Serbia		Tsersvadze Mzia Giglaevna, Georgia
	Gurov Valeriy Nikolaevich, Russia		Vijaykumar Muley, India
	Hajiyev Mahammad Shahbaz oglu, Azerbaijan		Yurova Kseniya Igorevna, Russia
	Ibragimova Liliya Ahmatyanovna, Russia		Zhaplova Tatiana Mikhaylovna, Russia
	Blahun Ivan Semenovich, Ukraine		Zhdanovich Alexey Igorevich, Ukraine
	Ivannikov Ivan Andreevich, Russia	Proofreading	Andrey Simakov
	Jansarayeva Rima, Kazakhstan	Cover design	Andreas Vogel
	Khubaev Georgy Nikolaevich		
	Khurtsidze Tamila Shalvovna, Georgia		
	Khoutyz Zaur, Russia		
	Khoutyz Irina, Russia		
	Korzh Marina Vladimirovna, Russia		
	Kocherbaeva Aynura Anatolevna, Kyrgyzstan		
	Kushaliyev Kaisar Zhalitovich, Kazakhstan		
	Lekerova Gulsim, Kazakhstan		
	Melnichuk Marina Vladimirovna, Russia		
	Meymanov Bakyt Kattoevich, Kyrgyzstan		
	Moldabek Kulakhmet, Kazakhstan		

Material disclaimer

The opinions expressed in the conference proceedings do not necessarily reflect those of the Premier Publishing s.r.o., the editor, the editorial board, or the organization to which the authors are affiliated.

© Premier Publishing s.r.o.

Центр наукових публікацій «**SOLUTION**»

All rights reserved; no part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without prior written permission of the Publisher.

Premier Publishing s.r.o. is not responsible for the stylistic content of the article. The responsibility for the stylistic content lies on an author of an article.

Typeset in Berling by Ziegler Buchdruckerei, Linz, Austria.

Printed by Premier Publishing s.r.o., in Vienna, Austria on acid-free paper.

29.	СОБКО В.О. ВИВЧЕННЯ ДОЦІЛЬНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ХОНДРОЇТИНУ СУЛЬФАТУ У КОМБІНАЦІЇ З ПРОТИМІКРОБНИМИ ЗАСОБАМИ У КОМПЛЕКСНІЙ ТЕРАПІЇ ЗАПАЛЬНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ З АКЦЕНТОМ НА АРТРИТИ.	222
30.	КАРПІНА О. С. НАЦІОНАЛЬНІ ТА АВТОРСЬКІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЖАНРУ ІСТОРИЧНОГО РОМАНУ У СВІТОВІЙ ЛІТЕРАТУРІ: ФРАНКО-ШОТЛАНДСЬКА, ФРАНЦУЗЬКІ ТА РОСІЙСЬКІ МОДЕЛІ.	225
31.	СКЛЯР Р.В., СКЛЯР О.Г., БОЛТЯНСЬКА Н.І., БОЛТЯНСЬКИЙ Б.В., БОЛТЯНСЬКА Л.О., ДЕРЕЗА С.В., КОМАР А.С. СТВОРЕННЯ «ЖИВОЇ» ЛАБОРАТОРІЇ В УМОВАХ АГРАРНОГО ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ.	235
32.	ПЕТРИШИН Л.Й. СТРУКТУРНІ КОМПОНЕНТИ МЕДІАТОРСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА ЯК СКЛАДОВОЇ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ.	244
33.	КУЛЬЧИЦЬКИЙ Т.Р. ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ У СФЕРІ ЗЕМЕЛЬНИХ ТА ЖИТЛОВИХ ПРАВОВІДНОСИН.	256
34.	ЦИГАН Н.В. СТРУКТУРА УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ В СИСТЕМІ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ.	264
35.	ВАСИЛЮК Т. Ю. ЛОНГРІД – ЯК СПОСІБ ПОДАЧІ РІЗНИХ ЖАНРІВ.	271
36.	ГОНЧАРЕНКО Г.Ю. ІМУНОГІСТОХІМІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АДЕНОМІОЗУ У ПОЄДНАНІ З ГІПЕРПЛАЗІЄЮ ЕНДОМЕТРІЮ В ПОСТМЕНОПАУЗІ.	276
37.	СТАВИЦЬКИЙ О. О. ПСИХОЛОГІЯ ГАНДИКАПІЗМУ.	279
38.	DANKEVYCH O.S., ORLOVETSKA N.F., ROMAКIN V.V. IMPROVING THE EXTEMPORARY SUSPENSION TECHNOLOGY.	289
39.	АБАСОВ Л.Р., НАЗАРОВ А.С. СИСТЕМА ІНТЕЛІКТУАЛЬНОГО КЕРУВАННЯ БЕЗПЛОТНИМИ АПАРАТАМИ.	299
40.	ПЕНЯК Ю.С., ШИШКО К.В. СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ.	309
41.	КУЛИНИЧ М. Б., РИМАРЧУК А. ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ І АНАЛІЗУ ВИТРАТ ПЕРІОДУ НА ДЕРЕВООБРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ.	316
42.	ГОРБИК В.М. РЕГІОНАЛЬНИЙ МАРКЕТИНГ В МЕХАНІЗМІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ПРИРОДНО-ЕКОНОМІЧНИМ	322

СТРУКТУРНІ КОМПОНЕНТИ МЕДІАТОРСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА ЯК СКЛАДОВОЇ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ

ПЕТРИШИН Л.Й.

доктор педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри соціальної педагогіки

і соціальної роботи

Тернопільського національного педагогічного

університету ім. В. Гнатюка

м. Тернопіль, Україна

Зростання соціальної ролі особистості, гуманізація і демократизація суспільства, динамізм соціально-економічних і соціокультурних процесів, їхня інтеграція та глобалізація вказують на важливість формування у фахівців соціального напрямку медіаторської грамотності для побудови конструктивних безконфліктних відносин. Адже, на сьогодні актуальною у світі стає професія медіатора – дипломованого фахівця з управління конфліктами, спроможного організувати ефективну комунікацію між сторонами конфлікту, забезпечити між ними відносини співпраці у розв'язанні існуючої проблеми та спільний пошук рішення, яке максимально враховувало б інтереси і бажання сторін. Саме медіаторська компетентність є необхідною складовою для професійної діяльності соціальних працівників, тому система професійної підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери до ролі медіатора опирається на науково-методичне обґрунтування проблеми з урахуванням потреб соціальної практики та професійної компетентності майбутнього спеціаліста.

Лише в останні роки медіація стала застосовуватись в Україні належним чином, тому саме зараз відбувається процес її закріплення на законодавчому рівні, підтвердженням чого є реєстрація законопроекту «Про медіацію» № 2480 27.03.2015 р. Цей законопроект закладає і окреслює правові основи проведення

позасудової процедури врегулювання конфліктів (медіацію) за взаємною згодою сторін конфлікту і участю посередника (медіатора), а також визначає принципи медіації, регламентує процедуру та порядок її проведення, визначає правовий статус медіатора, його права і обов'язки, відповідальність. Варто також зазначити, що нині, попри брак спеціального законодавства, Україна може похвалитися своїм власним досвідом застосування процедури медіації, який підтверджує високу ефективність цього інституту при вирішенні конфліктів.

На сьогодні в Україні діє низка регіональних груп з медіації, які об'єдналися в Національну асоціацію медіаторів України., серед яких: Український Центр Медіації, Львівський, Подільський та Київський центри медіації. Також слід зазначити, що окремі теоретичні та практичні аспекти медіації як альтернативного способу вирішення конфліктних ситуацій висвітлювалися у працях Л. Морської, Н. Гришиної, Н. Лаврової, В. Лаврова, Є. Сорокіної, М. Вдовіної, М. Кузьминої, О. Белінської, Г. Єрмоєнко.

При оцінці ефективності медіаторської діяльності використовують декілька критеріїв: об'єктивні критерії, які дозволяють розглядати втручання медіатора як успішне: завершення конфлікту; зниження гостроти конфліктної взаємодії; перехід від односторонніх дій учасників конфлікту до прагнень спільного пошуку розв'язання проблеми; нормалізація взаємовідносин опонентів; суб'єктивні показники, відображають ступінь задоволеності учасників конфлікту посередницькою діяльністю. Для цього доцільно визначити: ступінь об'єктивності медіатора; чи могли б сторони справитись без його допомоги; чи результати не є нав'язаними, а є результатом спільної діяльності; оцінка самого медіатора і зовнішніх спостерігачів [10, с. 92].

Слід зазначити, що сам процес медіації не має чіткої структури, але при цьому, виділяють три етапи медіаторства: знайомство з конфліктом та його сторонами: фахівець досліджує історію проблеми, побажання та вимоги опонентів; оскільки деякі конфлікти мають досить специфічні особливості, медіатору може знадобитися час на знайомство зі спеціальною літературою та

консультації з іншими фахівцями; роботу зі сторонами конфлікту: медіатор проводить зустрічі з кожною із сторін, щоб підготувати їх до участі у спільних переговорах – уточнюються вимоги, формулювання, знімаються обвинувачення; ведення переговорів, під час яких медіатор стежить за тим, що і як говорять опоненти і за необхідності вносить корективи у спілкування учасників конфлікту; при цьому важливо, щоб у результаті кожної зустрічі сторони просувалися вперед у вирішенні проблеми [3, с. 51].

Переваги медіації, порівняно з іншими способами вирішення конфліктів, полягають в тому, що:

- вона є найбільш прийнятною для суб'єктів, які уникають небажаного публічного розголошення як факту наявності, так і подробиць конфлікту, що виник між ними;
- вона може забезпечити економічно ефективно та швидко позасудове вирішення конфлікту на засадах врахування потреб сторін, адже терміни вирішення конфліктів за допомогою медіації коротші, ніж, наприклад, при судовій процедурі;
- вартість медіації значно менша ніж розміри, наприклад, судових витрат, пов'язані зі сплатою судових зборів, оплатою послуг адвокатів тощо;
- при судовому розгляді справи від імені сторін виступають їх представники, адвокати, які зацікавлені саме в прийнятті рішення на користь їх клієнтів, тоді як медіатор сприяє пошуку компромісного рішення, яке б задовольнило інтереси кожної зі сторін [6];
- гнучкість процедури дозволяє прийти сторонам до компромісного рішення, на відміну від рішення суду, яке є обов'язковим до виконання, однак в той же час є спроможним задовольнити інтереси лише однієї зі сторін конфлікту;
- ймовірність того, що домовленості, досягнуті в результаті медіації, будуть добровільно дотримуватися, а між сторонами збережуться дружні та стабільні партнерські відносини (позитивне вирішення конфлікту при медіації

передбачає задоволення вимог кожної зі сторін і надання згоди на їх виконання);

- універсальність процедури (за допомогою медіації можна врегулювати різні категорії конфліктів), ефективність (процес медіації орієнтований на конструктивність розв'язання конфлікту, пошук оптимальних рішень, контроль сторін за процесом досягнення взаємовигідних домовленостей), стратегічність і творчість (медіація дає можливість сторонам бути далекоглядними, креативними у пошуку рішень, вибудувати план подальших взаємин), дієвість [10, с. 97].

Саме тому слід притримуватися думки, що медіація – це добровільний та конфіденційний спосіб вирішення конфліктної ситуації, де медіатор у ході структурованої процедури допомагає учасникам конфлікту вступити у прямі перемовини з метою вироблення спільного рішення щодо проблеми. Її метою є орієнтація на досягнення обопільної згоди, консенсусу, прийняття спільного рішення, яке задовольнятиме обидві сторони конфлікту. За нашим переконанням, *медіаторська компетентність* – це комплекс професійних знань, умінь та навичок, а також досвід власної діяльності, що дозволяють виносити об'єктивні судження і приймати точні рішення для врегулювання конфлікту.

Здійснюючи підготовку соціального працівника до ролі медіатора на основі мети, завдань, принципів медіації, ключовим є сформувати знання, уміння та навички здійснювати соціально-правовий захист осіб, що ґрунтуються на знаннях та практичних вміннях із дисциплін конфліктології, права, психології, юриспруденції, а також особистісних характеристик та досвіду. Структура досліджуваного феномену медіаторської компетентності ґрунтується на взаємопов'язаних компонентах: мотиваційному, когнітивному, діяльнісному, особистісному. Розглянемо більш ґрунтовно сутність кожного компоненту.

Мотиваційний компонент медіаторської компетентності характеризується сформованістю мотивації студента до використання медіативних знань, технік на практиці, спрямованістю студентів на використання інноваційних ідей;

сприйнятливостю до нововведень; усвідомленням потреби й виявом інтересу до розширення знань щодо застосування медіації у професійній діяльності. Критерієм цього компонента є стійка мотиваційна спрямованість студентів до використання медіації у професійній діяльності. Розвиток мотиваційного компонента повинен визначатися за такими показниками: сприйнятливостю та інтересом до педагогічних нововведень; прагненням застосовувати ідеї педагогічної інноватики у майбутній професійній діяльності; потребою в поглибленні знань, умінь, навичок і набуття досвіду медіаторської компетентності у майбутній професійній діяльності соціального працівника.

Когнітивний компонент передбачає наявність у майбутніх соціальних працівників сукупності знань про сутність і структуру медіації, знання щодо методики й ефективності їх застосування для вирішення педагогічних завдань у професійній діяльності соціального працівника. Розвиток когнітивного компонента характеризується стилем мислення студентів та є результатом їхньої пізнавальної діяльності. Таким чином, *критерієм* розвитку когнітивного компоненту є глибина і системність знань щодо сутності, структури та способів використання медіації як способу мирного вирішення конфліктів. Показниками когнітивного компоненту нами визначено: опанування студентами спеціалізованих знань, їхня системність, міцність, глибина й інтегративність; коректне володіння спеціальною термінологією (розрізнення й усвідомлення термінів «конфлікт», «медіація», «компетентність» «суб'єкт», «суб'єкт-суб'єктні відносини», «медіатор», «діалогічне спілкування», «інтерактивна взаємодія» тощо); рівень знань щодо методики організації медіативного процесу (відбір методів, форм, відповідно до мети, стадій медіації, передбачення очікуваних результатів).

Діяльнісний компонент медіаторської компетентності майбутніх соціальних працівників повинен характеризуватися сукупністю вмінь і навичок щодо методики використання медіації, на основі усвідомленого оволодіння студентами педагогічними діями та наступним їх використання; палітрою спеціальних педагогічних умінь; володінням навичками критичного, творчого

мислення тощо. Критерієм діяльнісного компонента є вияв студентом умінь і навичок необхідних для проведення медіативного процесу. Показниками розвитку цього компонента нами визначено: наявність у студентів професійних умінь (гностичних, проектувальних, конструктивних, організаційних і комунікативних) для оптимального використання на практиці; володіння навичками критично-аналітичного, творчого мислення, що дасть змогу обирати ефективні методи й засоби для ефективного проведення медіації; наявність умінь щодо проектування процедури медіації відповідно до її мети, завдань, принципів та стадій.

Розвиток особистісного компонента характеризується здатністю майбутнього соціального працівника до аналізу результатів власної діяльності, що пов'язана із застосуванням медіативних технік на практиці; здатність студента адекватно оцінювати рівень власної медіаторської компетентності; вміння підводити певні підсумки й корегувати на цій основі свою навчальну поведінку, спрямованістю на самоосвіту. Критерієм розвитку цього компонента є здатність студентів до самоаналізу, адекватної самооцінки здійснених педагогічних дій, саморозвитку. До показників особистісного компонента нами віднесено: адекватна самооцінка студентами власного рівня медіаторської компетентності; здатність до корекції рівня розвитку та сформованості медіаторської компетентності; самоосвітня робота студента в напрямі розширення знань, умінь і навичок медіаторської компетентності та саморозвитку.

Визначені компоненти медіаторської компетентності інтегровані між собою внутрішніми зв'язками і є цільовими орієнтирами для добору умов формування означеного досліджуваного феномену. Усі компоненти досліджуваної готовності не є ізольованими, а перебувають у взаємодії, що забезпечує її інтегративний характер.

Беручи до уваги праці В. Шмига, яка обґрунтувала чотири рівні готовності вчителя до професійної діяльності, у нашій роботі ми означили такі рівні досліджуваного феномену: високий; достатній; задовільний; низький [12].

Кожен рівень містить певні описові характеристики розвитку досліджуваного феномену. Розглянемо їх детальніше.

Високий рівень розвитку медіаторської компетентності в майбутніх соціальних працівників характеризується сформованістю у студентів потреби у поглибленні знань щодо застосування медіативних знань, умінь, технік; спрямованістю на використання ідей педагогічної інноватики у своїй роботі. Майбутні фахівці виявляють глибокі знання щодо особливостей застосування медіативних технік та стилів; коректно використовують спеціальну термінологію. Соціальні працівники, яким притаманний високий рівень (вміють добирати відповідні методи і форми, можуть скласти власні плани проведення медіативних занять, які відзначаються оригінальністю та чіткою логікою тощо); постійний пошук нових, резервних можливостей для підвищення якості власної педагогічної праці. Майбутні соціальні працівники володіють навичками педагогічного аналізу й розвиненими спеціальними професійними вміннями. Здатні до педагогічної рефлексії.

Достатній рівень розвитку медіаторської компетентності притаманний студентам, які виявляють опосередкований інтерес до використань ідей педагогічної інноватики у майбутній професійній діяльності. Майбутні фахівці демонструють потребу у поглибленні знань щодо застосування медіації на практиці, проте вона не завжди детермінована внутрішніми спонуканами. Майбутні соціальні працівники можуть оцінити власну готовність до використання медіації у професійній діяльності, однак не завжди здатні до корекції її рівня. Вони схильні думати, що така корекція відбуватиметься сама собою в процесі професійної підготовки у ВНЗ. Студенти, котрі володіють достатнім рівнем готовності – розуміють важливість самоосвіти, однак їхнє розуміння продиктоване, здебільшого, необхідністю виконання обов'язкового творчого індивідуального завдання.

Задовільний рівень характеризується тим, що у студентів недостатньо розвинена потреба у поглибленні знань щодо застосування медіаторської

компетентності виявляється нестійке прагнення до досягнення педагогічних цілей. Знання щодо особливостей застосування медіації є поверхневими.

Низький рівень розвитку медіаторської компетентності притаманний студентам з несформованим пізнавальним інтересом, відсутністю внутрішніх мотивів упроваджувати будь-які педагогічні інновації у майбутній професійній діяльності. У них не виникає потреба в оволодінні професійними знаннями, уміннями та навичками, необхідними для використання медіації.

Медіаторська компетентність повинна формуватися в освітньому процесі, мета якого має полягати не стільки в засвоєнні інформації, скільки в тому, щоб прищепити навички самостійного критичного мислення, зробити інтелект пластичним до засвоєння нових знань, сформувати соціальну зрілість. Така установка характерна для «інноваційних», «розвиваючих», «критичних», «діяльнісних» концепцій освіти.

Фахівці соціальної сфери повинні чітко усвідомлювати, що їхня професійна діяльність пов'язана з конфліктами. Їм необхідні знання, що розкривають не тільки механізми розвитку і закономірності їх розгортання, але і процеси, що впливають на психіку людини, на її когнітивні можливості в граничних ситуаціях; майбутні соціальні працівники повинні бути готові не тільки знаходитися в епіцентрі конфлікту, а й керувати ним [4].

Розвиток медіаторської компетентності майбутнього фахівця соціальної сфери ґрунтується на п'яти специфічних блоках: теоретичними знаннями у сфері конфліктології (педагогічної, юридичної, психологічної, соціологічної тощо); володінням соціальними технологіями профілактики, управління, мінімізації деструктивних форм конфлікту; формуванням професійного мислення, що включає рефлексивність, методологічність, об'ємність, креативність; володінням технологіями психогігієни і стресостійкості в конфліктах; виконанням етичного кодексу медіатора-практика [11].

Медіаторська компетентність працівника соціальної сфери включає такі характеристики, як: високий ступінь інтелектуальної та емоційно-психологічної напруженості; гнучкість форм проведення занять в режимі експерименту;

загострення реальних протиріч і конфліктів в процесі навчання; поява непередбачених результатів, під якими маються на увазі нові ідеї, відносини, погляди, методики, теоретичні схеми тощо; високий ризик для фахівців соціальної сфери, що виявляють власну медіаторську некомпетентність в реальних конфліктних ситуаціях; можливість переходу на якісно новий рівень розвитку технологій прийняття управлінських рішень в конфліктних ситуаціях [1].

Конфлікт може бути розглянутий як метод і використовуватися в процесі підготовки майбутніх фахівців соціальної роботи для формування їх медіаторської компетентності. «Конфлікт-метод» – це шлях пізнання і спосіб побудови раціональної діяльності, а також освоєння конфліктної дійсності, з метою мінімізації деструктивних елементів у конфлікті і переведення його в соціально-позитивне русло. Вводячи поняття «конфлікт-метод» в арсенал методів підготовки майбутніх працівників соціальної сфери, пояснимо можливість конфлікту як методу. Він дозволяє: провести діагностику ситуації на мікрорівні; дати необхідні засоби і методи роботи з самими учасниками конфлікту; розвивати рефлексивне мислення; мінімізувати руйнівні наслідки; виробляти стресостійкі якості в конфлікті; сприяти розвитку конфліктологічної компетенції [2].

У процесі навчання необхідно розвивати стійкі уявлення про те, що медіаторська компетентність є необхідною складовою частиною професійної компетентності фахівця соціальної роботи.

Вибір методичного інструментарію для її розвитку обумовлений цілями: розвитком установок, навичок і умінь, що забезпечують здатність майбутнього соціального працівника в реальному конфлікті здійснювати діяльність, спрямовану на мінімізацію деструктивних форм конфлікту і переведення соціально-негативних конфліктів в соціально-позитивне русло, тобто: розвиток обізнаності про діапазон можливих стратегій конфлікуючих сторін; вміння посприяти в реалізації конструктивної взаємодії в конкретній конфліктній ситуації, якф реалізується в навичках і вміннях, що забезпечують: збір

інформації про конфлікт; уточнення інформації про конфлікт; аналіз конфліктної ситуації; вибір вірної моделі, тактики медіаторства; вибір адекватної обставинам конфлікту стратегії вирішення конфлікту; зняття післяконфліктної напруженості; аналіз виконаних дій по вирішенню конфлікту [5, с. 31].

Зважаючи на все вищесказане можна констатувати, що на основі аналізу та узагальнення літературних джерел ми змогли визначити компоненти медіаторської компетентності (мотиваційний, когнітивний, діяльнісний, особистісний), критерії (мотивація студентів до використання медіації, глибина і системність знань, вияв студентами вмій і навичок необхідних для використання медіації, здатність студентів до самоаналізу, адекватної самооцінки здійснених дій, саморозвитку) за чотирма рівнями: високим, достатнім, задовільним і низьким.

Соціальний працівник в якості медіатора повинен досконало володіти мистецтвом організації і проведення переговорів, знати техніку постановки питань, правила раціональної дискусії, володіти риторикою і аргументацією, щоб швидко і ефективно переконувати конфліктуючих, професійно згладжувати конфлікти. Саме він перманентно контролює атмосферу переговорів, розряджає можливу напругу між сторонами, нагадує учасникам переговорів правила, за якими буде проходити процес медіації, контролює регламент роботи. Своїми діями медіатор допомагає сторонам вести переговори з установкою на партнерство і спільне рішення проблем, він не дозволяє сторонам вести себе некоректно.

Використана література:

1. Козирева В. П. Медіація як альтернативний спосіб вирішення господарських спорів / В. П. Козирева, А. П. Гаврилішин // Малий і середній бізнес(право, держава, економіка). – 2011. – № 1/2. – С. 122-128.

2. Конфликт как объект изучения теории социальной работы [Электронный ресурс]. Режим доступа : <http://www.enu.kz/repository/repository2014/konflikt-kak-obekt>

3. Курочкин С. А. Третейское разбирательство гражданских дел: теория и практика. – М.: Волтерс Клувер, 2007. – 272 с.

4. Курт Левин. Разрешение социальных конфликтов / Перевод с английского – СПб.: Издательство «Речь», 2002.

5. Малигіна К. Позасудове врегулювання спорів : огляд існуючих альтернатив / К. Малигіна // Юридична газета. – 2013. – 14 трав. (№ 19/20). – С. 40-41.

6. Миколаєнко Я. Ю. Медіація, як ефективний засіб вирішення міжнародних конфліктів / Я. Ю. Миколаєнко // Наше право. – 2015. – № 3. – С. 184-188.

7. Мета Г. Медиация – искусство разрешать конфликты. Знакомство с теорией, методом и профессиональными технологиями / Составители Г. Мета, Г. Похмелькина. – М.: VERTE, 2004. – 320 с.

8. Петришин Л. Й. Роль соціального працівника як медіатора у вреголюванні конфліктів / Л.Й. Петришин // Педагогічна освіта: теорія і практика : Збірник наукових праць / Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка; Інститут педагогіки НАПН України [гол. ред. Лабунець В.М.]. – Вип.23 (2-2017). – Ч.1. – Кам'янець-Подільський, 2017. – С. 164-170.

9. Разрешение конфликтов в социальной работе: актуальные проблемы, дискуссии и тенденции [Электронный ресурс]. Режим доступа : <http://studme.org/>

10. Ракитина Л. Н., Львова О. А. Медиация (посредничество): как урегулировать спор, не обращаясь в суд. – М. : Эксмо, 2008

11. Формирование конфликтологической компетентности будущего специалиста социальной сферы [Электронный ресурс]. Режим доступа : <http://mediators.pro/>

12. Шмыга В. М. К вопросу о сущности понятия «готовность учителя к профессиональной деятельности» / В. М. Шмыга // Ученые записки : сб. науч. труд. ВОИПКРО. – Воронеж, 1999. – Вып. 7. – С. 134-135.